

Beszámoló a 2023-as lindai Nobel-díjas találkozóról

Két év kihagyást követően 2023. június 25-30. között került megrendezésre Lindauban a már 1951 óta hagyománynak tekintett *Lindau Nobel Laureate Meeting* (LINO2023). A részvétel számomra kifejezetten nagy örömet jelentett, mivel eredetileg 2020-ban lehettem volna jelen, azonban a Covid világjárvány ezt megghiúsította és online formában tudtam meghallgatni az előadásokat. A rendezők célja azonban a személyes ismerkedés és kommunikáció elősegítése, így született meg a döntés, hogy az online résztvevők lehetőséget kapjanak a pótlásra. A LINO2023 mottója az „*Educate. Inspire. Connect.*”. Mindháromra volt lehetőség az egyhetes összejövetel alatt. Közel 600 fiatal kutató volt jelen és több mint 40 Nobel-díjas.

A mottó első harmadát illetően, nap mint nap érdekesítő előadások, panel beszélgetések, illetve a tudományos élet egyéb aspektusaival foglalkozó viták (pl. tudományetika, a publikálási rendszer hibái, klímaváltozás, nemek közötti esélyegyenlőség) voltak meghallgathatóak. A tudományos plenáris előadások témái (dominálon genetikai és neurobiológiai témák) ha nem is kapcsolódott szorosan az én kutatási területemhez, mégis érdekes volt látni az előadók milyen technikával adják át az üzenetüket úgy, hogy az abban a témában járatlanok is teljes egészében élvezetesen megértsék. A rendezvényen a Nobel-díjasok nem hímes tojásként elzárva vettek részt, hanem a fiatalok között jártak-keltek, akiket bárhol, szinte bármikor el lehetett kapni egy ital mellett egy kérdés vagy rövid beszélgetés erejéig. Ilyen formán volt lehetőségem beszélni többek között Rolf Zinkernagellel és William Kaelinnel is, akik a kutatási témámmal kapcsolatos területeken kaptak Nobelt. Ismerős arcokból sem volt természetesen hiány: Bert Sakmann, Tim Hunt, Ada E. Yonath, Erwin Näher csak páran azon Nobel-díjasok közül, akikkel Szegeden is jártak már.

A mottó második része az inspiráció. Általános orvosi képzésemet 2021-ben fejeztem be, azóta PhD-mat egyéni felkészülésként csinálom, de a Szent-Györgyi Programmal érdemben megszűnt a kapcsolatom. A LINO2023 fizikailag fárasztó volt ugyan, de mentálisan hatalmas lendületet adott az a rengeteg haladó szellemiségű, kíváncsi és új dolgok iránt nyitott ember, akikkel a magyar klinikai valóságban sajnos kicsi az esély találkozni.

A mottó harmadik harmada a kapcsolatokról szól. A konferencia elején kissé csalódott voltam, mivel nem sikerült olyan emberrel találkoznom, aki az enyémhez hasonló kutatási témán dolgozott volna. A program részét képezték mindenki számára az úgy nevezett „*Partner Event*”-ek, amikor az illetőt megszponzoráló cég, társaság kiscsoportos reggeliket, vacsorákat szervezett. Engem a Mars vállalat hívott meg, akik táplálkozástudománnyal foglalkoznak és kifejezetten azokat a fiatalokat keresték, akik valamilyen formán kapcsolódnak ehhez a területhez. Habár az egyetemi éveim alatti preklinikai kísérletek során a szepszis mediálta mikrokeringési- és mitokondriális válaszreakciókkal foglalkoztunk, fő klinikai érdeklődési területem régóta a cukorbetegség. Távolálló területeknek tűnnek, azonban a cukorbetegség okozta mikrocirkulációs zavar olyan terület, ami nem igazán tér el a szepszis során tapasztaltaktól, a vizsgálatára használatos eszköztár pedig szinte teljesen azonos. A preklinikai tudás ilyen formán való klinikai hasznosulása szerintem a transzlációs medicina egy értéke. A Mars rendezvényein ezzel a gondolattal nem voltam egyedül! Oyan fiatalok gyűltek össze, akiknek fő kutatási területük az anyagcsere- és kardiovaszkuláris betegségek, mitokondriális funkciók, sokan közülük gyakorló orvosok is, mint én. Kifejezetten hangulatos és jó beszélgetések fejlődtek ki, melyek a hivatalos program végeztével Lindau óvárosának

kellemes, hangulatos utcáin sétálva is folytatódtak. Kifejezetten örültem egy frankfurti fiatal német kutatóval való találkozásnak, aki szívelégtelenség kapcsán létrejövő mitokondriális változásokkal foglalkozik és ugyanazon mérési technológiát használják, mint a laborban mi (Oxygraph O2k, Oroboros)! De említhetnék szlovák, cseh és más régiós új ismeretéseket is. Hasznos eszme- (és kontakt)cserék voltak ezek, amiket remélhetőleg a jövőben is kamatoztatni fogok tudni.

Zárásként Frank Mars gondolatait szeretném felidézni, aki megkérdezte miért is vagyunk Lindauban. A válasz egyöntetű volt: Nobel-díjasokkal találkozni. Őszerinte azonban a program célja nem teljesen ez. A rendezvény missziója a fiatal kutatókat inspirációval és motivációval feltölteni, valamint a tudományos gondolkodásmódjukat fejleszteni, ehhez pedig természetesen rengeteget lehet tanulni az elismert tudósokkal való találkozásból. Természetesen sokféleképpen lehet értelmezni a lindai rendezvényt, annak céljait és motivációit. Egy azonban biztos, én szakmailag rengeteget profitáltam, emberileg több lettem tőle. Számomra pedig ez a legfontosabb, amit Lindauból magammal hozhattam.

Ezúton is szeretném megköszönni a lehetőséget a Nemzeti Orvosbiológiai Alapítvány számára, hogy habár 2021 óta már nem vagyok aktív ösztöndíjasa a programnak, mégis lehetőségem volt részt venni a rendezvényen. Lindau a középiskolás 10. osztályos koromban kezdődő „Szent-Györgyi időszak” méltó lezárása volt, de ha úgy veszem, az ezen időszak alatt tanult rengeteg tudásra és ismeretre alapuló klinikai kutatásokkal foglalkozó jövőm kezdete is.

Szeged, 2023. július 3.

.....
Dr. Fejes Roland
korábbi Szent-Györgyi hallgató
belgyógyász rezidens, PhD hallgató